

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ**CYLAW****Ο περί Διαιτησίας Νόμος (ΚΕΦ.4)****Ιστορικό Τροποποιήσεων****ΚΕΦ.4** ANAK.307**Συνοπτικός τίτλος**

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διαιτησίας Νόμος.

[ΚΕΦ.4](#)**Ερμηνεία**

- 2.-(1) Στο Νόμο αυτό,

"το Δικαστήριο" σημαίνει το Επαρχιακό Δικαστήριο ή οποιοδήποτε δικαστή αυτού ο οποίος έχει δικαιοδοσία επί του θέματος.

"συνυποσχετικό" σημαίνει γραπτή συμφωνία για την υποβολή υφιστάμενων ή μελλοντικών διαφορών σε διαιτησία, είτε ο διαιτητής κατονομάζεται σ' αυτή είτε όχι.

- (2) Αναφορές στο Νόμο αυτό σε διαιτητική απόφαση περιλαμβάνουν και αναφορές σε προσωρινή διαιτητική απόφαση.

[ΚΕΦ.4](#)**Το συνυποσχετικό είναι ανέκκλητο και έχει ισχύ ως διάταγμα Δικαστηρίου**

3. Το συνυποσχετικό, εκτός αν εκφράζεται αντίθετη πρόθεση σε αυτό, είναι ανέκκλητο, εκτός αν επιτραπεί από το Δικαστήριο, και έχει την ίδια ισχύ από κάθε άποψη ωσάν να ήταν διάταγμα Δικαστηρίου.

[ΚΕΦ.4](#)**Το συνυποσχετικό δεν λύεται με το θάνατο ενός από τους συμβαλλόμενους σε αυτό**

4.-(1) Το συνυποσχετικό δεν λύεται με το θάνατο οποιουδήποτε από τους συμβαλλόμενους σε αυτό, είτε αναφορικά με εκείνον που πέθανε είτε αναφορικά με οποιοδήποτε άλλο συμβαλλόμενο, σε τέτοια όμως περίπτωση εκτελείται από ή κατά του εκτελεστή, διαχειριστή της περιουσίας ή των κληρονόμων του αποθανόντος υπό την ιδιότητα τους ως αντιπροσώπων της περιουσίας αυτού.

- (2) Η εξουσία του διαιτητή δεν ανακαλείται με το θάνατο οποιουδήποτε από τους συμβαλλόμενους οι οποίοι τον είχαν διορίσει.

(3) Καμιά διάταξη του άρθρου αυτού δεν επηρεάζει την εφαρμογή οποιουδήποτε νομοθετήματος ή κανόνα δικαίου δυνάμει του οποίου σβήνεται οποιοδήποτε δικαίωμα αγωγής με το θάνατο προσώπου.

[ΚΕΦ.4](#)

Διατάξεις σε περίπτωση πτώχευσης

5.-(1) Όταν προβλέπεται σε όρο μιας σύμβασης στην οποία, ένας από τους συμβαλλόμενους είναι πτωχεύσας ότι οποιοσδήποτε διαφορές που εγείρονται από αυτή ή σχετίζονται με αυτή παραπέμπονται σε διαιτησία, τότε, αν ο σύνδικος πτώχευσης υιοθετεί τη σύμβαση, ο όρος αυτός εφαρμόζεται από ή κατά του πτωχεύσαντα αναφορικά με οποιοσδήποτε τέτοιες διαφορές.

(2) Σε περίπτωση κατά την οποία πρόσωπο που έχει κηρυχθεί σε πτώχευση είχε καταστεί συμβαλλόμενο σε συνυποσχετικό πριν από την έναρξη της πτώχευσης και οποιοδήποτε θέμα για το οποίο εφαρμόζονται οι διατάξεις του συνυποσχετικού είναι αναγκαίο να αποφασιστεί σε συνδυασμό με τη διαδικασία πτώχευσης ή για τους σκοπούς αυτής, τότε, αν η περίπτωση είναι από εκείνες για τις οποίες δεν εφαρμόζεται το εδάφιο (1), οποιοσδήποτε άλλος από τους συμβαλλόμενους στο συνυποσχετικό ή ο σύνδικος πτώχευσης δύναται να αποταθεί στο Δικαστήριο για διάταγμα με το οποίο να διατάσσεται όπως το θέμα που εγέρθηκε παραπεμφθεί σε διαιτησία σύμφωνα με το συνυποσχετικό και το Δικαστήριο αυτό, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα περιστατικά της υποθέσεως, δύναται να εκδώσει ανάλογο διάταγμα αν είναι της γνώμης ότι το θέμα πρέπει να αποφασιστεί σε διαιτησία.

ΚΕΦ.4

Διατάξεις οι οποίες εξυπακούονται σε συνυποσχετικά

6. Το συνυποσχετικό, εκτός αν εκφράζεται σε αυτό αντίθετη πρόθεση, θεωρείται ότι περιλαμβάνει τις διατάξεις που εκτίθενται στον Πρώτο Πίνακα του Νόμου αυτού, στην έκταση που αυτές δύνανται, βάσει του συνυποσχετικού, να εφαρμοστούν στην παραπομπή.

ΚΕΦ.4

Παραπομπή σε επίσημο διαιτητή

7. Αν το συνυποσχετικό προβλέπει ότι η παραπομπή σε διαιτησία θα γίνει σε επίσημο διαιτητή, τότε οποιοσδήποτε επίσημος διαιτητής στον οποίο υποβάλλεται αίτηση, οφείλει, τηρουμένου οποιουδήποτε διατάγματος του Δικαστηρίου αναφορικά με μεταβίβαση ή διαφορετικά, να ακούσει και αποφασίσει τα θέματα τα οποία συμφωνήθηκε να παραπεμφθούν.

ΚΕΦ.4

Εξουσία για αναστολή διαδικασίας όταν υπάρχει συνυποσχετικό

8. Αν οποιοσδήποτε συμβαλλόμενος σε συνυποσχετικό ή οποιοδήποτε πρόσωπο που προβάλλει αξίωση μέσω του ή βάσει οδηγιών του, αρχίζει οποιαδήποτε διαδικασία ενώπιον Δικαστηρίου κατά οποιουδήποτε άλλου προσώπου που είναι συμβαλλόμενος στο συνυποσχετικό ή κατά οποιουδήποτε προσώπου που προβάλλει αξίωση μέσω ή βάσει οδηγιών του, αναφορικά με οποιοδήποτε από τα θέματα που συμφωνήθηκε να παραπεμφθούν σε διαιτησία, τότε οποιοσδήποτε από τους διαδίκους στην εν λόγω διαδικασία δύναται οποτεδήποτε μετά την εμφάνιση, και πριν παραδώσει οποιοδήποτε γραπτές προτάσεις ή προβεί σε οποιοδήποτε άλλο στάδιο της διαδικασίας, να αποταθεί στο Δικαστήριο για αναστολή της διαδικασίας και το Δικαστήριο δύναται να εκδώσει διάταγμα για αναστολή της διαδικασίας αν ικανοποιηθεί ότι δεν υπάρχει λόγος που να δικαιολογεί τη μη παραπομπή του θέματος σε διαιτησία σύμφωνα με το συνυποσχετικό και ότι ο αιτητής ήταν, όταν άρχισε η διαδικασία, και εξακολουθεί να είναι έτοιμος και πρόθυμος να πράξει οτιδήποτε το αναγκαίο για την κανονική διεξαγωγή της διαιτησίας.

ΚΕΦ.4

Εξουσία Δικαστηρίου να παρέχει θεραπεία όταν ο διαιτητής δεν είναι αμερόληπτος ή όταν στη διαφορά που παραπέμπεται εγείρεται ζήτημα δόλου

9.-(1) Όταν μια συμφωνία μεταξύ συμβαλλόμενων προβλέπει ότι οι διαφορές που δυνατό να προκύψουν μεταξύ τους στο μέλλον θα παραπέμπονται σε διαιτητή ο οποίος κατονομάζεται ή προσδιορίζεται στη συμφωνία και στη συνέχεια ενώ έχει προκύψει διαφορά, οποιοσδήποτε από τους αντισυμβαλλόμενους, προβάλλοντας ως λόγο ότι ο κατονομαζόμενος ή προσδιοριζόμενος διαιτητής δεν είναι ή δεν δύναται να είναι αμερόληπτος, αποτίνεται στο Δικαστήριο για άδεια ακύρωσης συνυποσχετικού ή για απαγορευτικό διάταγμα που να

παρεμποδίζει οποιοδήποτε άλλο από τους συμβαλλόμενους ή τον διαιτητή να προχωρήσει με τη διαιτησία, δεν αποτελεί λόγο για απόρριψη της αιτήσεως το ότι ο εν λόγω συμβαλλόμενος γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει κατά το χρόνο της υπογραφής της συμφωνίας ότι ο διαιτητής, λόγω της σχέσης του με οποιοδήποτε από τους συμβαλλόμενους ή της σχέσης του με το ζήτημα που παραπέμπεται, δυνατό να μην ήταν σε θέση να παραμείνει αμερόληπτος.

(2) Όταν συμφωνία μεταξύ συμβαλλόμενων προβλέπει ότι τυχόν διαφορές που δυνατόν να προκύψουν μεταξύ τους στο μέλλον παραπέμπονται σε διαιτησία και σε κάποια διαφορά που αναφύεται στη συνέχεια εγείρεται το ζήτημα κατά πόσο οποιοσδήποτε από τους συμβαλλόμενους έχει καταστεί ένοχος δόλου, το Δικαστήριο έχει εξουσία, στην έκταση που είναι αναγκαίο όπως το ζήτημα αυτό αποφασιστεί από το Δικαστήριο, να διατάξει όπως η συμφωνία παύσει να ισχύει και να παραχωρήσει άδεια για ακύρωση οποιουδήποτε συνυποσχετικού που έγινε βάσει της συμφωνίας αυτής.

(3) Σε οποιαδήποτε περίπτωση στην οποία το Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου αυτού έχει εξουσία να διατάξει όπως συνυποσχετικό παύσει να ισχύει ή να παραχωρήσει άδεια για ακύρωση συνυποσχετικού, δύναται να αρνηθεί να διατάξει την αναστολή οποιασδήποτε αγωγής που ασκήθηκε για παράβαση της συμφωνίας.

ΚΕΦ.4

Εξουσία Δικαστηρίου σε ορισμένες περιπτώσεις να διορίζει διαιτητή, επιδιαιτητή ή τρίτο διαιτητή

10.-(1) Σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις-

(α) όταν το συνυποσχετικό προβλέπει ότι η παραπομπή σε διαιτησία θα γίνει σε ένα μόνο διαιτητή και μετά την εμφάνιση διαφορών όλοι οι συμβαλλόμενοι δεν συμφωνούν στο διορισμό ενός διαιτητή. ή

(β) αν διαιτητής ο οποίος έχει διοριστεί αρνηθεί ή αδυνατεί να ενεργήσει ή αποθάνει και στο συνυποσχετικό δεν φαίνεται ότι υπήρχε πρόθεση να μην πληρωθεί η θέση και οι συμβαλλόμενοι δεν πληρώσουν τη θέση. ή

(γ) όταν οι συμβαλλόμενοι ή δύο διαιτητές είναι ελεύθεροι να διορίσουν επιδιαιτητή ή τρίτο διαιτητή, ή όταν απαιτείται να διορίσουν επιδιαιτητή δύο διαιτητές, και δεν τον διορίσουν. ή

(δ) όταν επιδιαιτητής ή τρίτος διαιτητής που διορίστηκε αρνείται ή αδυνατεί να ενεργήσει ή αποθάνει και στο συνυποσχετικό δεν φαίνεται ότι υπήρχε πρόθεση να μην πληρωθεί η θέση και οι συμβαλλόμενοι ή οι διαιτητές δεν πληρώσουν τη θέση,

οποιοσδήποτε από τους συμβαλλόμενους δύναται να επιδώσει στους άλλους συμβαλλόμενους ή στους διαιτητές, ανάλογα με την περίπτωση, γραπτή ειδοποίηση για διορισμό διαιτητή, επιδιαιτητή ή τρίτου διαιτητή.

(2) Αν ο διορισμός δεν γίνει μέσα στις επτά επόμενες εργάσιμες ημέρες από την επίδοση της ειδοποίησεως, το Δικαστήριο δύναται, ύστερα από αίτηση του συμβαλλόμενου ο οποίος έδωσε την ειδοποίηση, να διορίσει διαιτητή, επιδιαιτητή ή τρίτο διαιτητή ο οποίος έχει τις ίδιες εξουσίες να ενεργήσει στην παραπομπή και να εκδώσει απόφαση ωσάν να είχε διοριστεί με τη συναίνεση όλων των αντισυμβαλλόμενων.

ΚΕΦ.4

Διατάξεις σχετικά με το διορισμό δύο διαιτητών

11. Όταν το συνυποσχετικό προβλέπει ότι η παραπομπή θα γίνεται σε δύο διαιτητές, καθένας από τους οποίους διορίζεται από τον κάθε συμβαλλόμενο, τότε, εκτός αν από το συνυποσχετικό εκφράζεται αντίθετη πρόθεση-

(α) αν ο ένας από τους δύο διορισθέντες διαιτητές αρνηθεί ή αδυνατεί να ενεργήσει ή αποθάνει, ο συμβαλλόμενος ο οποίος τον έχει διορίσει δύναται να διορίσει νέο διαιτητή σε αντικατάσταση του. ή

(β) αν, στην εν λόγω παραπομπή, ένας από τους συμβαλλόμενους παραλείψει να διορίσει διαιτητή, είτε ευθύς εξαρχής είτε για σκοπούς αντικατάστασης όπως αναφέρεται πιο πάνω, μέσα στις επτά επόμενες εργάσιμες ημέρες από την ημέρα κατά την οποία ο άλλος συμβαλλόμενος, έχοντας διορίσει το διαιτητή του, επέδωσε ειδοποίηση στον συμβαλλόμενο που έχει παραλείψει το διορισμό για να προβεί σε αυτόν, ο συμβαλλόμενος ο οποίος διόρισε διαιτητή δύναται να διορίσει το διαιτητή αυτόν ως το μοναδικό διαιτητή στην παραπομπή, και η απόφαση του θα είναι δεσμευτική και για τους δύο συμβαλλόμενους ωσάν να είχε διοριστεί από κοινού:

Νοείται ότι το Δικαστήριο δύναται να ακυρώσει οποιοδήποτε διορισμό που έγινε σύμφωνα με το άρθρο αυτό.

ΚΕΦ.4

Διατάξεις σχετικά με το διορισμό τριών διαιτητών

12.-(1) Όταν το συνυποσχετικό προβλέπει ότι η παραπομπή θα γίνεται σε τρεις διαιτητές, ανά ένας διοριζόμενος από τον κάθε συμβαλλόμενο και ο τρίτος διοριζόμενος από τους δύο που διόρισαν οι συμβαλλόμενοι, το συνυποσχετικό ισχύει ωσάν να προνοούσε για διορισμό επιδιαιτητή, και όχι για διορισμό τρίτου διαιτητή, που γίνεται από τους δύο διαιτητές που διόρισαν οι συμβαλλόμενοι.

(2) Όταν το συνυποσχετικό προβλέπει ότι η παραπομπή γίνεται σε τρεις διαιτητές που διορίζονται κατά τρόπο διαφορετικό από αυτόν που προβλέπεται στο εδάφιο (1), η απόφαση δύο οποιωνδήποτε από τους διαιτητές είναι δεσμευτική.

ΚΕΦ.4

Διαιτητές και επιδιαιτητές να ενεργούν όσο το δυνατό ταχύτερα

13.-(1) Το Δικαστήριο δύναται, μετά από αίτηση οποιουδήποτε από τους συμβαλλόμενους, να απομακρύνει το διαιτητή ή επιδιαιτητή ο οποίος αμελεί να ενεργήσει με τη δέουσα ταχύτητα στην ανάληψη και συνέχιση της παραπομπής και την έκδοση της απόφασής του.

(2) Διαιτητής ή επιδιαιτητής ο οποίος απομακρύνθηκε από το Δικαστήριο με βάση το άρθρο αυτό δεν δικαιούται να λάβει οποιαδήποτε αμοιβή για τις υπηρεσίες του.

(3) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2) του άρθρου 19 και οποιασδήποτε αντίθετης διάταξης στο συνυποσχετικό, ο διαιτητής ή ο επιδιαιτητής έχει εξουσία να εκδώσει την απόφαση του οποτεδήποτε.

(4) Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού ο όρος "συνέχιση παραπομπής" περιλαμβάνει, την περίπτωση όπου δύο διαιτητές αδυνατούν να συμφωνήσουν, δίδοντας ειδοποίηση για το γεγονός αυτό στους συμβαλλόμενους και στον επιδιαιτητή.

ΚΕΦ.4

Εξουσία Δικαστηρίου όταν απομακρύνεται διαιτητής ή όταν ο διορισμός του ανακαλείται

14.-(1) Όταν ένα διαιτητής (ο οποίος δεν είναι ο μοναδικός διαιτητής), ή δύο ή περισσότεροι διαιτητές (οι οποίοι δεν αποτελούν το σύνολο των διαιτητών), ή ο επιδιαιτητής ο οποίος δεν έχει αρχίσει την παραπομπή, απομακρύνεται ή απομακρύνονται από το Δικαστήριο, το Δικαστήριο δύναται, μετά από αίτηση οποιουδήποτε από τους συμβαλλόμενους στο συνυποσχετικό, να διορίσει πρόσωπο ή πρόσωπα για να ενεργήσει ή ενεργήσουν ως διαιτητής ή ως διαιτητές ή ως επιδιαιτητής σε αντικατάσταση του προσώπου ή των προσώπων που απομακρύνθηκαν.

(2) Όταν ο διορισμός διαιτητή ή διαιτητών ή επιδιαιτητή ανακαλείται με άδεια του Δικαστηρίου, ή όταν το Δικαστήριο απομακρύνει τον μοναδικό διαιτητή ή όλους τους διαιτητές ή τον επιδιαιτητή μετά την έναρξη από αυτόν ή από αυτούς της διαιτησίας, το Δικαστήριο, δύναται, μετά από αίτηση οποιουδήποτε από τους συμβαλλόμενους στο συνυποσχετικό, είτε-

(α) να διορίσει πρόσωπο για να ενεργεί ως ο μόνος διαιτητής σε αντικατάσταση του προσώπου ή των προσώπων που απομακρύνθηκαν. ή

(β) να διατάξει όπως το συνυποσχετικό παύσει να ισχύει σε ότι αφορά την παραπεμφθείσα διαφορά.

(3) Πρόσωπο το οποίο διορίστηκε από το Δικαστήριο με βάση το άρθρο αυτό ως διαιτητής ή επιδιαιτητής έχει την ίδια εξουσία να ενεργεί στην παραπομπή και να εκδώσει απόφαση ωσάν να είχε διοριστεί σύμφωνα με τους όρους του συνυποσχετικού.

(4) Όταν προβλέπεται (είτε με διάταξη στο συνυποσχετικό είτε με άλλο τρόπο) ότι η απόφαση του διαιτητή που εκδίδεται με βάση το συνυποσχετικό αποτελεί προϋπόθεση για την έγερση αγωγής αναφορικά με οποιοδήποτε ζήτημα για το οποίο εφαρμόζονται οι διατάξεις του συνυποσχετικού, το Δικαστήριο, αν διατάξει (είτε με βάση το άρθρο αυτό είτε με βάση οποιοδήποτε άλλο νομοθέτημα) όπως το συνυποσχετικό παύσει να ισχύει σε ότι αφορά συγκεκριμένη διαφορά, δύναται περαιτέρω να διατάξει όπως η διάταξη η οποία καθιστά την απόφαση του διαιτητή προϋπόθεση για την έγερση της αγωγής παύσει επίσης να ισχύει σε ότι αφορά τη διαφορά αυτή.

ΚΕΦ.4

Πότε ο επιδαιτητής είναι ο μόνος διαιτητής

15. Οποτεδήποτε μετά το διορισμό επιδαιτητή ο οποίος διορίστηκε με οποιοδήποτε τρόπο το Δικαστήριο δύναται, μετά από αίτηση οποιουδήποτε από τους διαδίκους στην παραπομπή και ανεξάρτητα από οποιαδήποτε αντίθετη διάταξη στο συνυποσχητικό, να διατάξει όπως της παραπομπής επιληφθεί ο επιδαιτητής αντί των διαιτητών και ωσάν ο ίδιος να ήταν ο μόνος διαιτητής.

ΚΕΦ.4

Εξουσίες διαιτητή

16. Εκτός αν στο συνυποσχητικό εκφράζεται αντίθετη πρόθεση, οι διαιτητές ή ο επιδαιτητής ενεργώντας με βάση το συνυποσχητικό έχουν εξουσία-

(α) να ορκίζουν τους συμβαλλόμενους και τους μάρτυρες που εμφανίζονται ή να εξασφαλίζουν τις διαβεβαιώσεις τους, και

(β) να διορθώνουν οποιοδήποτε γραφικό λάθος ή σφάλμα στη διαιτητική απόφαση το οποίο προήλθε από οποιαδήποτε τυχαία παραδρομή ή παράλειψη.

ΚΕΦ.4

Κλήτευση μαρτύρων

17. Οποιοσδήποτε συμβαλλόμενος στο συνυποσχητικό δύναται να αποταθεί στο Δικαστήριο για την έκδοση κλητηρίου εντάλματος με το οποίο να υποχρεώνεται οποιοδήποτε πρόσωπο να εμφανιστεί για εξέταση ή να παρουσιάσει οποιοδήποτε έγγραφο, κανένας όμως δεν υποχρεώνεται με βάση το ένταλμα αυτό να παρουσιάσει οποιοδήποτε έγγραφο το οποίο δεν θα ήταν υπόχρεος να παρουσιάσει κατά την εκδίκαση αγωγής.

ΚΕΦ.4

Παράταση χρόνου για την έκδοση διαιτητικής απόφασης

18. Ο χρόνος για την έκδοση της διαιτητικής απόφασης μπορεί να παρατείνεται από καιρό σε καιρό με διάταγμα του Δικαστηρίου είτε ο χρόνος για την έκδοση της απόφασης έχει εκπνεύσει είτε όχι.

ΚΕΦ.4

Εξουσία για αναπομπή διαιτητικής απόφασης

19.-(1) Σε κάθε περίπτωση παραπομπής σε διαιτησία το Δικαστήριο δύναται από καιρό σε καιρό να αναπέμψει τα θέματα που έχουν παραπεμφθεί, ή οποιοδήποτε από αυτά, για επανεξέταση από τους διαιτητές ή τον επιδαιτητή.

(2) Όταν η διαιτητική απόφαση αναπέμπεται, οι διαιτητές ή ο επιδαιτητής εκδίδουν την απόφαση τους μέσα σε τρεις μήνες από την ημερομηνία του διατάγματος, εκτός αν το διάταγμα διατάσσει διαφορετικά.

ΚΕΦ.4

Εξουσία για ακύρωση διαιτητικής απόφασης

20.-(1) Όταν ο διαιτητής ή ο επιδαιτητής επιδεικνύει κακή συμπεριφορά ή χειρίζεται κακώς την υπόθεση, το Δικαστήριο δύναται να τον απομακρύνει.

(2) Όταν ο διαιτητής ή ο επιδαιτητής επέδειξε κακή συμπεριφορά ή χειρίστηκε κακώς την υπόθεση ή όταν η διαιτησία διεξάχθηκε παράτυπα ή η διαιτητική απόφαση εκδόθηκε παράτυπα, το Δικαστήριο δύναται να ακυρώσει τη διαιτητική απόφαση.

ΚΕΦ.4

Εκτέλεση διαιτητικής απόφασης

21. Διαιτητική απόφαση που εκδίδεται με βάση συνυποσχετικό δύναται, με άδεια του Δικαστηρίου, να εκτελεστεί κατά τον ίδιο τρόπο όπως δικαστική απόφαση ή διάταγμα με την ίδια ισχύ και σε τέτοια περίπτωση δύναται να καταχωρηθεί δικαστική απόφαση με περιεχόμενο εκείνο της διαιτητικής απόφασης.

ΚΕΦ.4

Τόκος επί διαιτητικών αποφάσεων

22. Εκτός αν η διαιτητική απόφαση διατάσσει διαφορετικά, το ποσό το οποίο η απόφαση αυτή διατάσσει να πληρωθεί επιβαρύνεται με τόκο από την ημερομηνία της απόφασης και με το ίδιο επιτόκιο που φέρει το χρέος από δικαστική απόφαση.

ΚΕΦ.4

Διάταξη για τα έξοδα

23.-(1) Οποιαδήποτε διάταξη σε συνυποσχετικό η οποία διαλαμβάνει ότι οι συμβαλλόμενοι ή οποιοσδήποτε από αυτούς θα καταβάλλουν σε κάθε περίπτωση τα δικά τους έξοδα της παραπομπής ή της διαιτητικής απόφασης, ή οποιοδήποτε μέρος αυτών είναι άκυρη και ο Νόμος αυτός, σε περίπτωση όπου το συνυποσχετικό διαλαμβάνει τέτοια διάταξη, εφαρμόζεται ωσάν η διάταξη αυτή να μην υπήρχε σε αυτό:

Νοείται ότι τα πιο πάνω δεν καθιστούν άκυρη τέτοια διάταξη όταν αυτή αποτελεί μέρος συμφωνίας για υποβολή σε διαιτησία διαφοράς που έχει προκύψει πριν από την υπογραφή της συμφωνίας αυτής.

(2) Αν η διαιτητική απόφαση δεν διαλαμβάνει οτιδήποτε σχετικά με τα έξοδα της παραπομπής, οποιοσδήποτε συμβαλλόμενος δύναται μέσα σε δεκατέσσερις ημέρες από τη δημοσίευση της απόφασης αυτής ή σε τέτοιο περισσότερο χρόνο, ως ήθελε διατάξει το Δικαστήριο, να αποταθεί στο διαιτητή για διαταγή αναφορικά με το ποιός θα πληρώσει τα έξοδα αυτά και σε ποιό. μετά την αίτηση αυτή ο διαιτητής, αφού ακούσει κάθε συμβαλλόμενο ο οποίος επιθυμεί να ακουστεί, τροποποιεί την απόφαση του προσθέτοντας σε αυτή τις οδηγίες εκείνες τις οποίες ο ίδιος θεωρεί κατάλληλες αναφορικά με την πληρωμή των εξόδων της παραπομπής.

ΚΕΦ.4

Χρονικά όρια στην έναρξη διαιτητικής διαδικασίας

24.-(1) Οι περί παραγραφής αγωγών Νόμοι εφαρμόζονται σε διαιτησίες όπως αυτοί εφαρμόζονται σε διαδικασίες ενώπιον του Δικαστηρίου.

(2) Ανεξάρτητα από την ύπαρξη οποιουδήποτε όρου σε συνυποσχετικό ο οποίος διαλαμβάνει ότι καμιά βάση αγωγής δεν προκύπτει αναφορικά με οποιοδήποτε θέμα το οποίο απαιτείται από το συνυποσχετικό να παραπεμφθεί σε διαιτησία μέχρις ότου διενεργηθεί η διαιτησία που αναφέρεται στο συνυποσχετικό αυτό, βάση αγωγής, για τους σκοπούς των περί παραγραφής Νόμων τόσο όπως αυτοί θεσπίστηκαν αρχικά όσο και όπως εφαρμόζονται σε διαιτησίες, θεωρείται ότι προκύπτει αναφορικά με οποιοδήποτε τέτοιο θέμα κατά το χρόνο που αυτή θα προέκυπτε αν δεν υπήρχε ο όρος αυτός στη συμφωνία.

(3) Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού και τους σκοπούς των περί παραγραφής Νόμων όπως αυτοί εφαρμόζονται σε διαιτησίες, η διαιτησία θεωρείται ότι αρχίζει όταν ένας από τους συμβαλλόμενους στο συνυποσχετικό επιδώσει στον άλλο ή τους άλλους συμβαλλόμενους ειδοποίηση με την οποία τον καλεί ή τους καλεί να διορίσουν διαιτητή, ή, όταν το συνυποσχετικό διαλαμβάνει ότι η παραπομπή θα γίνει σε πρόσωπο που κατονομάζεται ή προσδιορίζεται στο συνυποσχετικό, τον καλεί ή τους καλεί να υποβάλουν τη διαφορά στο πρόσωπο αυτό.

(4) Η ειδοποίηση που αναφέρεται στο εδάφιο (3) δύναται να επιδοθεί είτε-

(α) με την παράδοση της στο πρόσωπο στο οποίο πρέπει να επιδοθεί. ή

(β) με το να αφεθεί στο σύνηθες μέρος διαμονής του προσώπου αυτού στην Κύπρο ή στο μέρος διαμονής του στην Κύπρο που ήταν γνωστό για τελευταία φορά. ή

(γ) με την ταχυδρόμηση της προς το πρόσωπο αυτό με συστημένη επιστολή στο σύνηθες μέρος διαμονής του στην Κύπρο ή στο μέρος διαμονής του στην Κύπρο που ήταν γνωστό για τελευταία φορά, καθώς

επίσης και με οποιοδήποτε άλλο τρόπο ο οποίος προβλέπεται στο συνυποσχετικό. όταν η ειδοποίηση αποστέλλεται ταχυδρομικώς κατά τον τρόπο που καθορίζεται στην παράγραφο (γ) του εδαφίου αυτού, η επίδοση της, εκτός αν αποδειχθεί το αντίθετο, θεωρείται ότι έγινε κατά το χρόνο κατά τον οποίο θα παραδίδετο η επιστολή σύμφωνα με τη συνήθη ταχυδρομική διαδικασία.

(5) Όταν οι όροι συμφωνίας για παραπομπή μελλοντικών διαφορών σε διαιτησία προβλέπουν ότι οποιεσδήποτε αξιώσεις για τις οποίες έχει εφαρμογή η συμφωνία αποκλείονται εκτός αν έχει δοθεί ειδοποίηση για διορισμό διαιτητού ή έχει διοριστεί διατητής ή έχουν γίνει οποιεσδήποτε άλλες ενέργειες για την έναρξη της διαιτητικής διαδικασίας μέσα σε χρόνο καθορισμένο στη συμφωνία και αναφέρεται διαφορά για την οποία έχει εφαρμογή η συμφωνία αυτή, το Δικαστήριο, αν είναι της γνώμης ότι υπό τις περιστάσεις της υποθέσεως διαφορετική ρύθμιση θα προκαλούσε δυσανάλογη βλάβη, και ανεξάρτητα από το γεγονός ότι ο καθορισμένος χρόνος εξέπνευσε, δύναται, κάτω από τέτοιους όρους (αν υπάρχουν) όπως δυνατό να απαιτεί το δικαίωμα της υπόθεσης, και χωρίς να επηρεάζονται οι προηγούμενες διατάξεις του άρθρου αυτού, να παρατείνει το χρόνο της περιόδου αυτής όπως θεωρεί ορθό.

(6) Όταν το Δικαστήριο διατάσσει τον παραμερισμό διαιτητικής απόφασης ή διατάσσει, μετά την έναρξη διαιτησίας, όπως το συνυποσχετικό παύσει να ισχύει σε ότι αφορά τη διαφορά που παραπέμφθηκε, το Δικαστήριο δύναται περαιτέρω να διατάξει όπως η περίοδος από την έναρξη της διαιτησίας μέχρι την ημερομηνία του διατάγματος του Δικαστηρίου εξαιρεθεί από τον υπολογισμό του χρόνου που καθορίζεται στους νόμους περί παραγραφής για την έναρξη διαδικασίας (περιλαμβανομένης και διαιτησίας) αναφορικά με τη διαφορά που παραπέμφθηκε.

(7) Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού "οι περί παραγραφής Νόμοι" περιλαμβάνουν οποιοδήποτε Νόμο ή διοικητική πράξη που περιορίζει το χρόνο εντός του οποίου δύναται να αρχίσει οποιαδήποτε συγκεκριμένη διαδικασία.

ΚΕΦ.4

Δικαιώματα και διορισμός επίσημου διαιτητή

25. Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να διορίζει από καιρό σε καιρό ικανό και κατάλληλο πρόσωπο ως τον επίσημο διαιτητή και δύναται με γνωστοποίηση στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας να καθορίζει την κλίμακα των δικαιωμάτων τα οποία θα λαμβάνονται από τον εν λόγω επίσημο διαιτητή.

ΚΕΦ.4

Πρόσθετες εξουσίες Δικαστηρίου

26.-(1) Για τους σκοπούς παραπομπής και σε σχέση με αυτή το Δικαστήριο έχει την ίδια εξουσία να εκδίδει διατάγματα αναφορικά με οποιοδήποτε από τα θέματα που αναφέρονται στο Δεύτερο Παράρτημα του Νόμου αυτού που έχει και για τους σκοπούς αγωγής ή ζητήματος ενώπιον του Δικαστηρίου ή σε σχέση με αυτά:

Νοείται ότι η προηγούμενη διάταξη δεν θεωρείται ότι επηρεάζει οποιαδήποτε εξουσία που δυνατό να χορηγηθεί σε διαιτητή ή επιδιαιτητή να εκδίδει διατάγματα αναφορικά με οποιοδήποτε από τα θέματα που αναφέρονται πιο πάνω.

(2) Όταν παρέχεται θεραπεία με προσεπίκληση και το Δικαστήριο είναι της γνώμης ότι οι αμφισβητούμενες αξιώσεις είναι θέματα για τα οποία εφαρμόζεται το συνυποσχετικό στο οποίο τα πρόσωπα που προβάλλουν τις αξιώσεις είναι συμβαλλόμενοι, το Δικαστήριο δύναται να διατάξει όπως το αμφισβητούμενο θέμα μεταξύ των προσώπων αυτών αποφασιστεί σύμφωνα με το συνυποσχετικό.

(3) Όταν υποβάλλεται αίτηση για παραμερισμό διαιτητικής απόφασης το Δικαστήριο δύναται να διατάξει όπως οποιαδήποτε χρήματα τα οποία αποφασίστηκε στη διαιτητική απόφαση να πληρωθούν, κατατεθούν στο Δικαστήριο ή διασφαλιστούν με άλλο τρόπο μέχρις ότου εκδοθεί απόφαση στην αίτηση.

ΚΕΦ.4

Παραπομπή υποθέσεως από διαιτητή ή επιδιαιτητή

27.-(1) Ο διαιτητής ή ο επιδιαιτητής δύναται, και υποχρεούται αν διαταχθεί από το Δικαστήριο, να παραπέμψει στο Δικαστήριο με υπόμνημα-

(α) οποιοδήποτε νομικό ζήτημα που ανακύπτει κατά την πορεία της διαιτησίας, ή

(β) τη διαιτητική απόφαση ή οποιοδήποτε μέρος διαιτητικής απόφασης,

υπό μορφή ειδικής υπόθεσης για να αποφασίσει το Δικαστήριο.

(2) Ειδικό θέμα αναφορικά με προσωρινή διαιτητική απόφαση ή αναφορικά με νομικό ζήτημα που ανακύπτει κατά την πορεία της διαιτησίας δύναται να παραπεμφθεί στο Δικαστήριο με υπόμνημα ή δύναται να διαταχθεί από το Δικαστήριο να παραπεμφθεί, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι η διαιτητική διαδικασία εξακολουθεί να εκκρεμεί.

(3) Απόφαση του Δικαστηρίου με βάση το άρθρο αυτό θεωρείται ως απόφαση Επαρχιακού Δικαστηρίου μέσα στην έννοια της παραγράφου (α) του άρθρου 21 του περί Δικαστηρίων Νόμου (η οποία αφορά τη δικαιοδοσία του Ανωτάτου Δικαστηρίου να ακούει και αποφασίζει εφέσεις επί οποιασδήποτε απόφασης Επαρχιακού Δικαστηρίου που ασκεί πολιτική δικαιοδοσία) δεν επιτρέπεται όμως έφεση επί απόφασης του Δικαστηρίου σε θέμα που παραπέμφθηκε με υπόμνημα με βάση την παράγραφο (α) του εδαφίου (1) του άρθρου αυτού χωρίς την άδεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

ΚΕΦ.4

Έξοδα

28. Κάθε διάταγμα που εκδίδεται με βάση τον Νόμο αυτό δύναται να περιέχει τέτοιους όρους αναφορικά με τα έξοδα, ή να μη περιέχει όρους, όπως το Δικαστήριο κρίνει δίκαιο.

ΚΕΦ.4

Ψήφιση δικαιωμάτων διαιτητή ή επιδιαιτητή

29.-(1) Αν σε οποιαδήποτε περίπτωση ο διαιτητής ή ο επιδιαιτητής αρνηθεί να παραδώσει την απόφαση του εκτός αν καταβληθούν σε αυτόν τα δικαιώματα που απαιτεί, το Δικαστήριο δύναται, μετά από αίτηση για το σκοπό αυτό, να διατάξει όπως ο διαιτητής ή ο επιδιαιτητής παραδώσει την απόφαση του στον αιτητή αφού ο αιτητής καταβάλει στο Δικαστήριο τα απαιτούμενα δικαιώματα, και περαιτέρω όπως τα απαιτούμενα δικαιώματα ψηφιστούν από τον λειτουργό για ψήφιση εξόδων και όπως από τα καταβληθέντα στο Δικαστήριο χρήματα πληρωθεί στο διαιτητή ή τον επιδιαιτητή υπό μορφή δικαιωμάτων το ποσό το οποίο θα κριθεί εύλογο κατά την ψήφιση και όπως τα υπόλοιπα χρήματα (αν υπάρχουν) επιστραφούν στον αιτητή.

(2) Αίτηση για τους σκοπούς του άρθρου αυτού δύναται να υποβληθεί από οποιοδήποτε από τους συμβαλλόμενους στην παραπομπή εκτός αν τα απαιτούμενα δικαιώματα έχουν οριστεί με γραπτή συμφωνία μεταξύ αυτού και του διαιτητή ή επιδιαιτητή.

(3) Η ψήφιση δικαιωμάτων με βάση το άρθρο αυτό δύναται να αναθεωρηθεί κατά τον ίδιο τρόπο όπως και η ψήφιση εξόδων.

(4) Ο διαιτητής ή ο επιδιαιτητής δικαιούται να εμφανιστεί και να ακουστεί κατά την ψήφιση ή κατά την αναθεώρηση της ψήφισης η οποία διενεργείται με βάση το άρθρο αυτό.

ΚΕΦ.4

Διαδικαστικοί Κανονισμοί

30. Ο Κυβερνήτης με τη συμβουλή και βοήθεια του Αρχιδικαστή δύναται να εκδίδει Διαδικαστικούς Κανονισμούς για τη ρύθμιση της πρακτικής και διαδικασίας και τον καθορισμό των δικαιωμάτων τα οποία θα εισπράττονται αναφορικά με κάθε είδους διαδικασίες που λαμβάνουν χώρα με βάση τον Νόμο αυτό: Νοείται ότι μέχρις ότου εκδοθούν τέτοιοι Κανονισμοί, εφαρμόζονται σε διαδικασίες με βάση το Νόμο αυτό με τις αναγκαίες προσαρμογές οι περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικοί Κανονισμοί και οποιεσδήποτε τροποποιήσεις αυτών.

ΚΕΦ.4

Δέσμευση της Δημοκρατίας

31. Ο Νόμος αυτός, εκτός όπου ρητά αναφέρεται σε αυτόν, εφαρμόζεται σε οποιαδήποτε διαιτησία στην οποία η Δημοκρατία είναι διάδικος, αλλά οι διατάξεις του Νόμου αυτού δεν παρέχουν εξουσία στο Δικαστήριο να διατάξει όπως οποιαδήποτε διαδικασία στην οποία η Δημοκρατία είναι διάδικος, ή οποιαδήποτε διαφορά ή θέμα

που εγείρεται σε τέτοια διαδικασία, κριθεί ενώπιον οποιουδήποτε μεσολαβητή, διαιτητή ή λειτουργού χωρίς τη συγκατάθεση του Υπουργικού Συμβουλίου, ούτε και επηρεάζει οποιοδήποτε νόμο αναφορικά με τα έξοδα που πρέπει να καταβάλλει η Δημοκρατία.

ΚΕΦ.4

Επιφύλαξη για εκκρεμούσες διατησίες

32.-(1) Ο Νόμος αυτός δεν επηρεάζει οποιαδήποτε διαιτησία η οποία άρχισε πριν ο Νόμος αυτός τεθεί σε ισχύ, εφαρμόζεται όμως σε οποιαδήποτε διαιτησία που άρχισε μετά την έναρξη της ισχύος του με βάση συμφωνία που υπογράφηκε ή διάταγμα που εκδόθηκε πριν από την έναρξη ισχύος του Νόμου αυτού.

(2) Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού, η διαιτησία θεωρείται ότι άρχισε όταν ένας από τους συμβαλλόμενους στο συνυποσχετικό επιδώσει στον άλλο ή τους άλλους συμβαλλόμενους ειδοποίηση με την οποία καλεί αυτόν ή αυτούς να διορίσουν διαιτητή, ή αν το συνυποσχετικό προβλέπει ότι η παραπομπή πρέπει να γίνει σε πρόσωπο που κατονομάζεται ή προσδιορίζεται στο συνυποσχετικό, όταν καλέσει αυτόν ή αυτούς να υποβάλουν τη διαφορά στο πρόσωπο που κατονομάζεται ή προσδιορίζεται στο συνυποσχετικό.

ΚΕΦ.4

Ο περί Εμπορικών Διαφορών (Συνδιαλλαγή, Διαιτησία και Έρευνα) Νόμος, δεν επηρεάζεται

33. Ο Νόμος αυτός δεν εφαρμόζεται σε οποιαδήποτε διαδικασία Διαιτητικού Δικαστηρίου που λειτουργεί με βάση τον περί Εμπορικών Διαφορών (Συνδιαλλαγή, Διαιτησία και Έρευνα) Νόμο, ή σε οποιαδήποτε διαιτητική απόφαση που το Δικαστήριο αυτό εκδίδει.

ΚΕΦ.4

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΡΩΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

(Άρθρο 6)

Διατάξεις οι οποίες εξυπακούονται σε συνυποσχετικά.

1. Αν δεν προβλέπεται οποιοδήποτε άλλο είδος παραπομπής σε διαιτησία, η παραπομπή γίνεται σε ένα μόνο διαιτητή.
2. Αν η παραπομπή σε διαιτησία γίνεται σε δύο διαιτητές, οι δύο διαιτητές διορίζουν επιδιαιτητή αμέσως μετά την πραγματοποίηση του δικού τους διορισμού.
3. Αν οι διαιτητές παραδώσουν σε οποιοδήποτε από τους αντισυμβαλλόμενους στο συνυποσχετικό, ή στον επιδιαιτητή, γραπτή ειδοποίηση με την οποία δηλώνουν ότι δεν μπορούν να συμφωνήσουν, ο επιδιαιτητής δύναται να αρχίσει αμέσως τη διαιτησία αντί των διαιτητών.
4. Οι διάδικοι στην παραπομπή, και όλα τα πρόσωπα τα οποία αξιώνουν μέσω αυτών αντίστοιχα, υποβάλλουν τους εαυτούς των, τηρουμένης οποιασδήποτε νομικής ένστασης, σε εξέταση από τους διαιτητές ή τον επιδιαιτητή, είτε με όρκο είτε με διαβεβαίωση, αναφορικά με τα θέματα της διαφοράς και, τηρουμένων των πιο πάνω, παρουσιάζουν ενώπιον των διαιτητών ή του επιδιαιτητή όλα τα βιβλία, συμβόλαια, γραπτές συμφωνίες, λογαριασμούς, γραπτά και έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή τους ή υπό την εξουσία τους αντίστοιχα τα οποία δυνατό να ζητηθούν ή απαιτηθούν και προβαίνουν σε οποιαδήποτε άλλη ενέργεια την οποία οι διαιτητές ή ο επιδιαιτητής δυνατό να αξιώσουν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας στην παραπομπή.
5. Οι μάρτυρες στην παραπομπή εξετάζονται ενόρκως ή με διαβεβαίωση, αν οι διαιτητές ή ο επιδιαιτητής κρίνουν αυτό σκόπιμο.
6. Η απόφαση των διαιτητών ή του επιδιαιτητή είναι έγγραφη και είναι οριστική και δεσμευτική για τους διαδίκους και τα πρόσωπα που αξιώνουν μέσω αυτών αντίστοιχα.

7. Τα έξοδα της διαιτησίας και της διαιτητικής απόφασης αφήνονται στην κρίση των διαιτητών ή του επιδιαιτητή, οι οποίοι δύνανται να διατάξουν σε ποιο και από ποιο και με ποιο τρόπο αυτά ή οποιοδήποτε μέρος αυτών θα πληρωθούν και δύνανται να ψηφίζουν ή διευθετούν το ποσό των εξόδων που θα πληρωθούν ή οποιοδήποτε μέρος αυτών.
8. Οι διαιτητές ή ο επιδιαιτητής έχουν την ίδια εξουσία όπως και τα δικαστήρια να διατάσσουν ειδική εκτέλεση οποιασδήποτε σύμβασης με εξαίρεση σύμβαση που αφορά γη ή οποιοδήποτε συμφέρον σε γη.
9. Οι διαιτητές ή ο επιδιαιτητής δύνανται, αν κρίνουν σκόπιμο, να εκδώσουν προσωρινή διαιτητική απόφαση.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

(Άρθρο 26)

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΕΚΔΩΣΕΙ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

1. Ασφάλεια για τα έξοδα.
2. Αποκάλυψη εγγράφων και υποβολή ερωτημάτων προς απάντηση.
3. Μαρτυρία υπό μορφή γραπτής ένορκης δήλωσης.
4. Ένορκη εξέταση οποιουδήποτε μάρτυρα ενώπιον λειτουργού του Δικαστηρίου ή οποιουδήποτε άλλου προσώπου και η έκδοση εντολής ή παράκλησης για την εξέταση μάρτυρα εκτός της δικαιοδοσίας.
5. Η διατήρηση, προσωρινή φύλαξη ή πώληση οποιωνδήποτε αγαθών τα οποία αποτελούν το επίδικο θέμα της διαιτησίας.
6. Η ασφάλιση του ποσού της επίδικης διαφοράς στη διαιτησία.
7. Η κατακράτηση, διατήρηση ή επιθεώρηση οποιασδήποτε περιουσίας ή οποιουδήποτε πράγματος το οποίο αποτελεί αντικείμενο της διαιτησίας ή αναφορικά με το οποίο δυνατό να ανακύψει οποιοδήποτε ζήτημα στη διαιτησία, και η εξουσιοδότηση οποιωνδήποτε προσώπων για οποιοδήποτε από τους πιο πάνω σκοπούς να εισέρχονται σε οποιαδήποτε γη ή οικοδομή που βρίσκεται στην κατοχή οποιουδήποτε από τους διαδίκους της παραπομπής, ή η εξουσιοδότηση για λήψη οποιωνδήποτε δειγμάτων ή παρατηρήσεων ή πειραμάτων, που δυνατό να είναι αναγκαία ή χρήσιμα για να εξασφαλιστούν πλήρεις πληροφορίες ή αποδείξεις.
8. Προσωρινά διατάγματα ή διορισμός παραλήπτη.

[Cylaw.org](#): Από το ΚΙΝΟΠ/СyLii και τη [ConvertPLC](#) για τον [Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο](#)